

ביאורי מושגים – בעמוד הבא

יומא סח: (תחילת הפרק) עד ע. (המשנה)

משנה

אחרי שהשעיר הגיע ליעדו היו עוברים לקריאת התורה:

1. הכה"ג יכל לקרוא בבגדי כהונה או בבגדים רגילים,
2. הספר היה מועבר לכה"ג מהשמש שמסרו לראש בית הכנסת שמסרו לסגן שמסרו לכה"ג,
3. הכה"ג נעמד וקרא בספר 2 פרשיות (ואז הודיע לציבור שכתוב עוד בספר) ועוד פרשה אחת בע"פ (בכתב – אחרי מות, ופרשת יוה"כ שבפרשיית המועדות של אמו, בע"פם פרשת יוה"כ שבפרשיית המועדות של פנחס)
4. מברך אחרי הקריאה 8 ברכות.

שריפת הפר והשעיר היו נעשים בזמן קריאת התורה:

ורק משום המרחק בין המקומות לא ניתן להיות נוכחים בשני האירועים.

אבל אם המקומות היו קרובים היה מותר לעבור מאירוע אחד לשני אין בעיה של העברה על מצות ברוב עם הדרך מלך.

היכן קראו בתורה: ת"ק (שבברייתא): בעזרת נשים, ראב"י: בהר הבית.

העברה זו נעשתה לכבודו של הכה"ג (ולכן לא ניתן לדעת האם מותר לתלמיד לכבד תלמיד בכיר ממנו בנוכחות הרב)

מתי מותר לדלג בקריאת התורה
א. כשהדילוג קצר (בכדי תרגום המתרגם)
ב. כשזהו אותו עניין

מדוע לא הוציאו ספר נוסף לקריאת פרשת פנחס:

ר"ל: לא לגרום לכה"ג לברך ברכה שאינה צריכה. רהב"י: כדי שלא יאמרו שהספר הראשון פסול,

חשש זה קיים רק כשאדם אחד קורא בשני ספרים, אולם כאשר שני אנשים קוראים בשני ספרים אין חשש של לעז

האם מותר להנות מבגדי כהונה

דחיה: הקריאה היא לצורך עבודה ולכן אין זה נחשב הנאה

ניסיון הוכחה א': קריאת התורה היא מעשה חול (שהרי התירו לו לקרוא בבגדיו) ובכל זאת התירו לו לקרוא בבגדי כהונה. מכאן שמותר להנות מבגדי כהונה

דחיה: אסור גם ללכת, המשנה דיברה על שינה בגלל ההמשך (שמותר לשים את הבגדים כנגד הראש)

ניסיון הוכחה ב': המשנה קבעה שאסור לישון בבגדי כהונה מכאן שמותר להנות - לאכול וללכת - עם בגדי כהונה

דחיה: שמו אותם כנגד הראש ולא מתחתיו

ניסיון הוכחה ג': המשנה קבעה שמותר לשים בגדי כהונה מתחת לראש, מכאן שמותר להנות מבגדי כהונה

הערות:

1. מכאן ראייה שמותר לשים תפילין כנגד הראש (ואין בכך ביזיון לתפילין)
2. גם לסוברים שאבנטו של כהן הדיוט היה עשוי כלאים - אין איסור של שעטנז לשים עליו את הראש כיוון שבגדי כהונה קשים ולכן לא נהנה ממנו.

הוכחה סופית: הברייתא קבעה במפורש שמותר להנות מבגדי כהונה.

האם מותר להסתובב עם בגדי כהונה

אמנם שמעון הצדיק הלך לפגישה עם אלכסנדר מוקדון בבגדי כהונה אבל זה היה או משום עת לעשות לה' הפרו תורתך או שאלו היו בגדים הדומים לבגדי כהונה

הברייתא קבעה במפורש שאסור להסתובב בבגדי כהונה.

ביאורי מושגים

'משה אמר – האל הגדול הגיבור והנורא, בא ירמיהו ואמר: נכרים מקרקרין בהיכלו – איה נוראותיו!!! לא אמר נורא, בא דניאל ואמר נכרים משעבדים את בניו איה גבורותיו!!!! לא אמר גבור, באו אנשי כנסת הגדולה ואמרו אדרבה! זו היא גבורתו שכובש את יצרו, ואלו נוראותיו שאלמלא מוראתו היאך אומה יכולה להתקיים בין האומות'

ירמיהו ודניאל עשו מעשה דרמטי וחריף. הם שינו את נוסח התפילה שקבע משה רבינו! הקושי שבמעשה רק מתעצם לאור העובדה שבסוף אנשי כנסת הגדולה הצליחו להסביר את הנוסח למרות הקושי הרב שבו. הגמרא לא התעלמה מהשאלה הזאת והיא ענתה עליה תשובה מאוד חזקה:

'מתוך שיודעים בהקב"ה שאמיתי הוא לפיכך לא כיזבו בו!'

ירמיהו ודניאל חוו את החורבן על בשרם. ירמיהו ראה את החיילים הבבליים רומסים ברגל גסה את המקדש. הוא ראה אותם מתעללים באכזריות ביושבי העיר. הוא ראה אותם משספים בלי רחמים אלפי גרונות של ילדים. הוא ראה הכל. ירמיהו ידע שניתן ליישב את הקושיות אבל ירמיהו גם ידע שה' הוא אמיתי. ה' לא רוצה שנדבר איתו כשפינו וליבנו אינם שווים.

ויצקו ספר ספר אל ה'

עם ישראל ביקש לבטל את יצר הע"ז ואת יצר העריות שגרמו לכל כך הרבה צרות.

לגבי יצר הע"ז ה' הסכים עימם והם ביטלוהו (למרות שליצר היתה גם השלכה חיובית שהרי הוא יצא מקודש הקודשים)

לגבי יצר העריות הבינו העם שלא ניתן לבטלו משום קיום העולם ולכן רק החלישו אותו שלא יהיה בין קרובי משפחה.

וימקד בסוף הברכה את ה' ברוך ה' א-להי ישראל מן העולם ועד העולם'

רב ורב גידל (לפי הירושלמי):
עזרא אמר את השם המפורש,

ר' גידל (לפי הבבלי):
עזרא תיקן שייאמרו במקדש בסוף הברכה - 'ברוך ה' א-להי ישראל מן העולם ועד העולם'

רב מתנא:
עזרא החזיר את הנוסח 'האל הגדול הגיבור והנורא'

הברכות שבירך הכה"ג

ברכת התורה (הברכה שמרכים אחרי קריאת התורה)

עבודה, הודאה, ומחילת העוון (כמו הנוסח שמברכים בתפילה)

על המקדש, על הכהנים, על ישראל (ברכות ייחודיות)

על שאר התפילה (רינה, תחינה, בקשה מלפניך על עמך ישראל שצריכים להיושע)